

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 84

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Απρίλιος 2023 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Κέρδος ρεκόρ 41 εκατ. ευρώ για την ESM	4
-Άδειες δυναμικότητας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	4
-Η Κυβέρνηση θα παρέχει επιδοτήσεις στα νοικοκυριά για έργα ενεργειακής απόδοσης	4
-Έκδοση αδειών για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών	4
-Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της NOMAGAS	4
-Η ESM θα ανοίξει εταιρείες σε Βουλγαρία και Ελλάδα	5
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	5
- Εκδοθείσες Οικοδομικές Άδειες, Φεβρουάριος 2023	5
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	5
-ΔΝΤ: Υψηλό επίπεδο διαφάνειας της Κεντρικής Τράπεζας ΔΒΜ	5
-Κεντρική Τράπεζα και ETAA για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα	5
-Επιτυχής η διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	6
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	6
-Καινοτομίες από το INO LAB στο Networking Event	6
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	6
-Έλεγχος από την SMI στις τιμές εισαγόμενων φρούτων και λαχανικών	6
-Δείκτες Τιμών στη Γεωργία, Μάρτιος 2023	6
-Περί εισαγωγών σιτηρών στη ΔΒΜ	6
-Αύξηση των εκτάσεων με σιτηρά και ηλίανθο	7
1.7 Βιομηχανικός Τομέας	7
-Δείκτες Βιομηχανικής Παραγωγής (Μάρτιος 2023)	7
1.8 Τομέας Τουρισμού	7
-Νέες αεροπορικές συνδέσεις από Lufthansa και Wiz Air	7
-Το 12% των τουριστών το 2022 προέρχονταν από τη Σερβία	7
1.9 Τομέας Εμπορίου	8
-Εξωτερικό Εμπόριο, Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2023	8
-Στοιχεία εισαγωγών-εξαγωγών στις ΤΙΔΖ τον Μάρτιο 2023	8
-Παράταση διάρκειας μέτρου για το περιθώριο βασικών προϊόντων διατροφής	8
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	8
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	8
-SSK και Prime Blue Institute για την εισαγωγή προτύπων βιωσιμότητας	9
-Η ADA – ο πρώτος ψηφιακός βοηθός του δημόσιου τομέα – ξεκίνησε επίσημα	9
-Νέο εμπορικό κέντρο με κατοικίες στο Kavadarci	9
-Το FITD υποβάλλει αίτηση διαπίστευσης στο Πράσινο Ταμείο	9
-Υπεγράφη η συμφωνία για την κατασκευή μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στα Σκόπια	9
-Νέα επένδυση Greenfield στη ΔΒΜ από την ταϊβανέζικη Yageo	9
-Νέες επενδύσεις από την Brainchild στη Βόρεια Μακεδονία	10
2. Οικονομικές ειδήσεις	10
-Ανάλυση Χρηματιστηρίου ΔΒΜ για την κεφαλαιοποίηση μετοχών	10
-Συναλλαγματικά αποθέματα, Μάρτιος 2023	10
-Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας χώρας από Fitch	10
-Αναζήτηση νέου δανείου από την WB μέσω του μέσου DPL	11
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	11
-Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την επιχειρηματικότητα στο Prilep	11
-Η EBRD ενέκρινε δάνειο 1,5 εκατ. ευρώ στην Sparkasse Bank	11
-Η Βόρεια Μακεδονία στο Πρόγραμμα Ενιαίας Αγοράς της Ε.Ε.	11

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	12
-Στήριξη ΗΠΑ για τη διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών της ΔΒΜ	12
-Αντιπροσωπεία της Νότιας Κορέας στη ΔΒΜ	12
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	12
-Δημοτικά απόβλητα, 2022	12
-Ψηφιοποίηση των υπηρεσιών υγείας	12
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	12
-Διοργάνωση Εργαστηρίων “The Athenian Vase-Painting in the early 5th century B.C.”	12
Η Πρεσβεία της Ελλάδος στα Σκόπια/ Γραφείο ΟΕΥ διοργανώνουν σε συνεργασία με τον	12
-Ανοιχτό εργαστήριο κοροπ्लाστικής από την Πρεσβεία της Ελλάδας στα Σκόπια (13.5.2023)	12
Η Πρεσβεία της Ελλάδος στα Σκόπια/ Γραφείο ΟΕΥ διοργανώνουν σε συνεργασία με τον	12

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ’ όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Αναστασία Ζωγράφου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄ – Προϊσταμένη Γραφείου ΟΕΥ
- Ευτυχία Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Γ΄
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Κέρδος ρεκόρ 41 εκατ. ευρώ για την ESM

Η AD ESM πραγματοποίησε κέρδη ύψους 2 δισ. 514 εκατ. και 105 χιλ. δηναρίων, ή 40 εκατ. και 880 χιλ. ευρώ το 2022, ανακοίνωσε η εταιρεία. Το 2022 η AD ESM αύξησε την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά 26,7% (προβλεπόταν αύξηση κατά 20% σε σχέση με το 2021). Επίσης, αντί για 146 εκατ. ευρώ που ήταν το σχέδιο για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, δαπανήθηκαν περίπου 47 εκατ. ευρώ και εξοικονομήθηκαν 98 εκατ. ευρώ από τον προϋπολογισμό. Κατά τη διάρκεια της ενεργειακής κρίσης, η ESM έτυχε μεγάλης στήριξης από την Κυβέρνηση, η οποία σε πολλές περιπτώσεις μετέφερε δεκάδες εκατομμύρια ευρώ από τον προϋπολογισμό στην εταιρεία.

-Άδειες δυναμικότητας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Η Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας (ERC) αποκάλυψε ότι, τους τελευταίους 15 μήνες έχει εκδώσει περισσότερες από 400 άδειες για δυναμικότητες παραγωγής ενέργειας που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές. Οι νέες αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις παραγωγής έχουν συνολική ισχύ περίπου 191,6 MW, που είναι αρκετή για να παρέχει ενέργεια σε περισσότερα από 76.000 νοικοκυριά, και ισοδυναμεί με 10 πόλεις της χώρας για ολόκληρο το χρόνο. Συνολικά το 2022, η ERC εξέδωσε 267 άδειες για νέες δυναμικότητες που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές για την παραγωγή ενέργειας.

-Η Κυβέρνηση θα παρέχει επιδοτήσεις στα νοικοκυριά για έργα ενεργειακής απόδοσης

Σύμφωνα με ανακοινώσεις του Υπουργείου Οικονομίας, το 2023 θα εφαρμοσθεί πρόγραμμα επιδοτήσεων για ενεργειακή απόδοση και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συνολικού ποσού 70 εκατ. δηναρίων (1,14 εκατ. ευρώ περίπου), ως ακολούθως: για τοποθέτηση κουφωμάτων PVC ή αλουμινίου (προϋπολογισμός 25 εκατ. δηναρίων, με επιδότηση έως και το 50% των δαπανών για τα κουφώματα, αλλά όχι περισσότερα από 20.000 δηνάρια ανά νοικοκυριό), για εγκατάσταση ηλιακών συλλεκτών (προϋπολογισμός 15 εκατ. δηναρίων, με επιδότηση έως και το 30% των δαπανών, αλλά όχι περισσότερα από 15.000 δηνάρια ανά νοικοκυριό), για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών με ισχύ έως 6 KW (προϋπολογισμός 30 εκατ. δηναρίων, με επιδότηση έως και το 30% των δαπανών, αλλά όχι περισσότερο από 80.000 δηνάρια), για σύνδεση με το δίκτυο παροχής φυσικού αερίου νοικοκυριών στη Στρούμιτσα και το Κουμάνοβο (προϋπολογισμός 10 εκατ. δηναρίων, με επιδότηση έως και 70% των δαπανών ένταξης στο δίκτυο, αλλά όχι πάνω από 25.000 δηνάρια).

-Έκδοση αδειών για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών

Από τον Απρίλιο του 2022 έως σήμερα έχουν εκδοθεί πάνω από 400 άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ρυθμιστικής Επιτροπής Ενέργειας, πέρυσι εκδόθηκαν άδειες σε συνολικά 267 σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 152,2 μεγαβάτ. Φέτος εκδόθηκαν άδειες σε 170 σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής για ανανεώσιμες πηγές ισχύος 57 μεγαβάτ. Η οικονομική και ενεργειακή κρίση, που οδήγησε σε υψηλούς λογαριασμούς ρεύματος, αλλά και οι υψηλές τιμές στο χρηματιστήριο, ώθησε τις εταιρείες να εγκαταστήσουν φωτοβολταϊκά πάνελ, ενώ κάποιες είδαν και ευκαιρίες για εμπόριο. Ωστόσο, σήμερα οι τιμές στο χρηματιστήριο είναι πολύ χαμηλές, οπότε οι εταιρείες ενδιαφέρονται να παράγουν κυρίως για τον εαυτό τους, για επαγγελματικούς λόγους. Μέχρι τώρα το κράτος προμήθευε περίπου το 30% της ηλεκτρικής ενέργειας για όλους τους καταναλωτές και σήμερα το ποσοστό έχει μειωθεί σημαντικά, με τις εισαγωγές να ανέρχονται περίπου στο 11%.

-Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της NOMAGAS

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της Βόρειας Μακεδονίας (SEC) έδωσε το πράσινο φως στην κρατική εταιρεία μεταφοράς φυσικού αερίου Nomagas να αυξήσει το κεφάλαιο της κατά 3,3 εκατ. ευρώ μέσω νέας έκδοσης μετοχών. Η Nomagas θα εκδώσει 33.108 κοινές μετοχές στην τιμή των 100 ευρώ η κάθε μία, ισόποσα στην ονομαστική τους αξία, ανέφερε σε ανακοίνωσή της η SEC. Οι νεοεκδοθείσες μετοχές θα αγοραστούν από την Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας. Το μετοχικό κεφάλαιο της Nomagas ανέρχεται σήμερα σε 58,4 εκατ. ευρώ και αποτελείται από 583.570 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 100 ευρώ η κάθε μία, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών της χώρας. Η Nomagas δημιουργήθηκε τον Ιανουάριο του 2023 μέσω της συγχώνευσης της εταιρείας κατασκευής αγωγών φυσικού αερίου Nacionalni Energetski Resursi (NER) και της εταιρείας μεταφοράς φυσικού αερίου GA MA, αμφότερες κρατικές.

-Η ESM θα ανοίξει εταιρείες σε Βουλγαρία και Ελλάδα

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, η Κυβέρνηση ενέκρινε την Ενημέρωση για την κατάσταση του έργου LNG TERMINAL LEASING στην Αλεξανδρούπολη. Η AD ESM υποχρεούται, μεταξύ άλλων, να εγγράψει νομικά πρόσωπα στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία που είναι απαραίτητα για επιχειρησιακές δραστηριότητες που σχετίζονται με την προμήθεια, τη διανομή και το εμπόριο φυσικού αερίου. Η AD ESM είναι επίσης επιφορτισμένη με τη μεταφορά φυσικού αερίου μέσω της γραμμής διασύνδεσης με τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, εφόσον κατασκευαστεί η διασύνδεση με την Ελλάδα.

1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate

- Εκδοθείσες Οικοδομικές Άδειες, Φεβρουάριος 2023

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Φεβρουάριο του 2023 εκδόθηκαν συνολικά 352 οικοδομικές άδειες, σημειώνοντας αύξηση 40,8% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν 9,8 δισ. δηνάρια, σημειώνοντας αύξηση 258,1% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Από το σύνολο των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί, οι 199 (56,5%) αφορούν κτίρια, 108 (30,7%) κατασκευές πολιτικού μηχανικού και 45 (12,8%) ανακατασκευές. Από το σύνολο των 352 δομών, για 170 (48,3%) επενδυτές είναι ιδιώτες και για 182 (51,7%) δομές επενδυτές είναι επιχειρηματικές οντότητες. Κατά την περίοδο αναφοράς, προγραμματίζεται η ανέγερση 1.294 κατοικιών, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 97.659 m².

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας

-ΔΝΤ: Υψηλό επίπεδο διαφάνειας της Κεντρικής Τράπεζας ΔΒΜ

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) σημειώνει στην τελευταία έκθεσή του για το επίπεδο εφαρμογής των αρχών που περιέχονται στον Κώδικα Διαφάνειας των Κεντρικών Τραπεζών του ΔΝΤ ότι η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας εφαρμόζει προηγμένες πρακτικές διαφάνειας.

-Κεντρική Τράπεζα και ETAA για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα

Η Κεντρική Τράπεζα θα συμμετάσχει στην υλοποίηση του πιλοτικού έργου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ETAA) που αφορά σε εκπαίδευση για την ευαισθητοποίηση των γυναικών επιχειρηματιών στον δανεισμό. Επιπλέον, η υποστήριξη της ETAA για μεγαλύτερη εκπροσώπηση των γυναικών στις επιχειρήσεις, μέσω του προγράμματος Women in Business, περιλαμβάνει ποικίλες ευκαιρίες, από πρόσβαση στη χρηματοδότηση, έως επιχειρηματικές συμβουλές, μαθήματα επιχειρηματικών δεξιοτήτων, γνώση και πρόσβαση σε πόρους για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

-Επιτυχής η διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας

Η Παγκόσμια Τράπεζα αξιολογεί θετικά τις πολιτικές της Κεντρικής Τράπεζας της ΔΒΜ αναφορικά με τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Στις πρόσφατες συνεδριάσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας συζητήθηκε επίσης η τρέχουσα τεχνική βοήθεια από την Παγκόσμια Τράπεζα, η οποία θα ενισχύσει περαιτέρω τις ικανότητες της χώρας και της Κεντρικής Τράπεζας σε διάφορους τομείς που σχετίζονται με το τραπεζικό σύστημα μέσω πολλών έργων. Αφορούν στη βελτίωση του μακροπροληπτικού πλαισίου, την ενίσχυση των ικανοτήτων διαχείρισης κρίσεων, διαχείρισης της κλιματικής αλλαγής, καθώς και την οριστικοποίηση του νομικού πλαισίου για την εξυγίανση των τραπεζών. Επιπλέον, στον τομέα του συστήματος πληρωμών, θα υποστηριχθούν προσπάθειες για την εκπόνηση μελέτης για το ψηφιακό δηνάριο. Στην κατεύθυνση της διαχείρισης κινδύνων που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον και σχετίζονται με τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, η Κεντρική Τράπεζα βρίσκεται στην τελική φάση της χάραξης της Πράσινης Χρηματοδοτικής Στρατηγικής με την υποστήριξη της Παγκόσμιας Τράπεζας. Επίσης, η Παγκόσμια Τράπεζα θα παράσχει υποστήριξη μέσω διαβουλεύσεων σχετικά με τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών που θα εκδώσει η Κεντρική Τράπεζα προς τις εμπορικές τράπεζες για τον εντοπισμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την αναφορά των κλιματικών κινδύνων, καθώς και για τη δημιουργία ενός «πράσινου ταμπλό» δεικτών κινδύνου. Η Παγκόσμια Τράπεζα θα παράσχει επίσης υποστήριξη στα stress tests των τραπεζών από την άποψη των κλιματικών κινδύνων.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

-Συνεργασία Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας σε τομείς υποδομών

Υπεγράφη μνημόνιο συναντίληψης Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας για στενότερη συνεργασία στον τομέα της εξόρυξης και της ενέργειας, όπου μεταξύ άλλων προβλέπεται η συμμετοχή/διασύνδεση της Σερβίας με τον διασυνδετήριο αγωγό φυσικού αερίου Βόρειας Μακεδονίας και Ελλάδας (υπεγράφη στις 31.3.2023, μαζί με δύο άλλα ΜοUs, ήτοι για την προώθηση της κυκλοφορίας ανθρώπων και εμπορευμάτων, και για τη δημιουργία λειτουργικού συστήματος ηλεκτρονικών διοδίων, ενώ στις 7.4.2023 υπεγράφη μνημόνιο συνεργασίας στον τομέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης). Σύμφωνα με δημοσιεύματα έχει ξεκινήσει η προετοιμασία της χωροταξικής και τεχνικής τεκμηρίωσης για την κατασκευή της διασύνδεσης φυσικού αερίου μεταξύ Σερβίας και Βόρειας Μακεδονίας, διαδικασία που, όπως σημειώνεται, εκκινεί παράλληλα με την υλοποίηση του έργου διασύνδεσης φυσικού αερίου Σερβίας-Βουλγαρίας. Υπενθυμίζεται ότι, από τον Νοέμβριο του 2021, Βόρεια Μακεδονία και Σερβία είχαν συμφωνήσει να συγκροτήσουν ομάδα εργασίας για την κατασκευή διασύνδεσης φυσικού αερίου, προσβλέποντας στη διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας φυσικού αερίου. Η δε κατασκευή αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου προς τη Σερβία μέσω Σκοπίων, έργο που θα αποτελέσει νέο κάθετο διάδρομο και θα αξιοποιεί υποδομές όπως ο τερματικός σταθμός υγροποιημένου αερίου στη Ρεβυθούσα, περιλαμβανόταν στα έργα που διερευνούσε ο ΔΕΣΦΑ τα τελευταία χρόνια.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

-Καινοτομίες από το INO LAB στο Networking Event

Εκδήλωση δικτύωσης αφιερωμένη σε καινοτόμα έργα και ιδέες που δημιουργήθηκαν από νέους επαγγελματίες, με την υποστήριξη της Πρεσβείας των ΗΠΑ, πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια, με διοργανωτή το Εργαστήριο INO FAB από τη Σχολή Τεχνολογίας και Μεταλλουργίας. Η εκδήλωση περιελάμβανε δύο παρουσιάσεις έργων από νέους ερευνητές, η πρώτη με θέμα «Σχεδιασμός και πρωτότυπο αεροδυναμικού αντικειμένου», ενώ η δεύτερη αφορούσε «Πράσινες σακούλες από κλωστοϋφαντουργικά απορρίμματα». Το INO LAB εδράζει στη Σχολή Τεχνολογίας και Μεταλλουργίας, επιτρέποντας σε νέους επιστήμονες ηλικίας μεταξύ 15 και 29 ετών να χρησιμοποιήσουν τον χώρο και τα εργαλεία εκεί για να αναπτύξουν τις καινοτομίες τους και να δημιουργήσουν πρωτότυπα προϊόντα.

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

-Έλεγχος από την SMI στις τιμές εισαγόμενων φρούτων και λαχανικών

Η Κρατική Επιθεώρηση Αγοράς (SMI) διεξήγαγε αρκετούς ελέγχους σε διάφορες περιοχές της χώρας προκειμένου να ελέγξει τις διαδικασίες εισαγωγής οπωροκηπευτικών, μετά τις κυβερνητικές αποφάσεις για πάγωμα των τιμών ορισμένων οπωροκηπευτικών. Από τους ελέγχους προέκυψαν αρκετές περιπτώσεις κατά τις οποίες κατασχέθηκαν έγγραφα από εισαγωγείς με την υποψία ότι παρουσίαζαν ψευδείς τιμές και στοιχεία ενώπιον της Τελωνιακής Διοίκησης και του Γραφείου Δημοσίων Εσόδων. Πρόσφατα, η Κυβέρνηση εξέδωσε απόφαση για πάγωμα των τιμών ορισμένων φρούτων και λαχανικών με βάση τις τιμές εισαγωγής που κατέγραψε η Τελωνιακή Διοίκηση την περίοδο μεταξύ 15 και 28 Μαρτίου, με την προοπτική ισχύος του μέτρου έως τις 30 Απριλίου 2023. Ωστόσο, η Κυβέρνηση αποφάσισε να κάνει αλλαγές στις παγωμένες τιμές αφού οι εισαγωγείς τους ενημέρωσαν ότι συνεργάτες τους από το εξωτερικό αύξησαν τις τιμές των εισαγόμενων προϊόντων.

-Δείκτες Τιμών στη Γεωργία, Μάρτιος 2023

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης τιμών στη γεωργία τον Μάρτιο του 2023 μειώθηκε κατά 1,2% στην ομάδα Εισροών, ενώ στην ομάδα Εκροές αυξήθηκε κατά 12,7% σε σύγκριση με τον Μάρτιο του προηγούμενου έτους. Τον Μάρτιο του 2023, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2022, ο δείκτης τιμών των εισροών 1 (αγαθά που καταναλώνονται σήμερα στη γεωργία) ήταν 98,3 και ο δείκτης τιμών για τις εισροές 2 (επενδύσεις στη γεωργία) ήταν 106,2. Στον όμιλο Παραγωγή τον Μάρτιο 2023, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2022, ο δείκτης τιμών της Φυτικής παραγωγής ήταν 110,8 και ο δείκτης τιμών της Κτηνοτροφικής παραγωγής ήταν 121,7.

-Περί εισαγωγών σιτηρών στη ΔΒΜ

Η χώρα θα σεβαστεί τις αποφάσεις της Ε.Ε σχετικά με την εισαγωγή σιτηρών από την Ουκρανία, αλλά εάν υπάρχει ανάγκη και καλή τιμή για τους εμπόρους, θα επιτραπεί η εισαγωγή σιτηρών,

δήλωσε ο Υπουργός Οικονομίας της ΔΒΜ Kreshnik Bekteshi. Όσον αφορά στην εισαγωγή σιτηρών, η Βόρεια Μακεδονία εισάγει δημητριακά από Τουρκία, Ελλάδα, Σερβία και Αλβανία.

-Αύξηση των εκτάσεων με σιτηρά και ηλιάνθο

Οι εκτάσεις με καλλιέργειες δημητριακών έχουν αυξηθεί χάρη στη στήριξη των αγροτών, δήλωσε ο Υπουργός Γεωργίας, Δασών και Διαχείρισης Υδάτων, Ljupcho Nikolovski. Με το νέο μοντέλο επιδότησης του ηλιάνθου, έχει σημειωθεί πρόοδος. Μέσα σε λίγους μόλις μήνες σημειώθηκε διπλασιασμός στην παραγωγή ηλιάνθου, ενώ αυξήθηκαν και οι αποδόσεις σε σιτάρι.

-Επιδοτήσεις ύψους 26 εκατ. ευρώ για την παραγωγή καπνού

Το Υπουργείο Γεωργίας της Βόρειας Μακεδονίας κατέβαλε επιδοτήσεις ύψους 26 εκατ. ευρώ για την παραγωγή καπνού σε 15.753 τοπικούς παραγωγούς. Το ποσό αφορά σε άμεσες πληρωμές ύψους 80 δηναρίων/ κιλό καπνού πρώτης κατηγορίας, 70 δην./κιλό δεύτερης κατηγορίας και 60 δην./κιλό για καπνό τρίτης κατηγορίας. Σημειώνεται ότι η τιμή του καπνού σημειώνει υψηλό ρεκόρ τιμής κατά το τρέχον χρονικό διάστημα ανερχόμενη σε 290 δηνάρια/κιλό. Σύμφωνα με το Υπουργείο της χώρας, έως σήμερα έχει καταβληθεί συνολικά ποσό ύψους 6 δισ. δηναρίων για τη συγκομιδή του 2022, μέσω 29.429 συμβάσεων αγοράς.

1.7 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής (Μάρτιος 2023)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Μάρτιο του 2023, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2022, ήταν 101,3. Η βιομηχανική παραγωγή στον τομέα «Μεταλλεία και λατομεία» τον Μάρτιο του 2023, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2022, μειώθηκε κατά 11,5%, στον τομέα «Μεταποίηση» αυξήθηκε κατά 2,4%, ενώ στον τομέα «Προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» αυξήθηκε κατά 10,1%. Η αύξηση στον τομέα Μεταποίηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση της παραγωγής στους κλάδους ποτών, κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, χημικών και χημικών προϊόντων, βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών παρασκευασμάτων, και κατασκευής ηλεκτρικού εξοπλισμού. Η βιομηχανική παραγωγή κατά κύριους βιομηχανικούς κλάδους τον Μάρτιο του 2023, σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2022, ήταν υψηλότερη σε «Ενέργεια» κατά 5,5%, στα «Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 11,8% και στα «Μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 8,0%, αλλά χαμηλότερη στα «Ενδιάμεσα αγαθά, πλην ενέργειας» κατά 11,0% και «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 5,1%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2023, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2022, ήταν 100,1.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Νέες αεροπορικές συνδέσεις από Lufthansa και Wiz Air

Η πρόσκληση για επιδοτήσεις νέων αεροπορικών γραμμών, η οποία έληξε στις 31 Μαρτίου, ήταν επιτυχής, καθώς συνήφθη συμφωνία με τη Lufthansa και τη Wizz Air. Η Lufthansa θα πετάει από τα Σκόπια στη Φρανκφούρτη από τις 23 Απριλίου και η Wizz Air από 1η Νοεμβρίου 2023 από τα Σκόπια σε Λουξεμβούργο, Στουτγάρδη, Σάλτσμπουργκ και Λιουμπλιάνα. Η οικονομική ενίσχυση θα ανέλθει σε 7 ευρώ ανά αναχωρούντα επιβάτη. Σύμφωνα με το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, υπάρχουν επιπλέον κεφάλαια που θα χρησιμοποιηθούν για μια νέα πρόσκληση μέχρι το τέλος του έτους, καθώς έχουν διατεθεί 1,1 εκατ. ευρώ για τον σκοπό αυτό στον Προϋπολογισμό του 2023, και συνολικό ποσό 5 εκατ. ευρώ για περίοδο τριών ετών.

-Το 12% των τουριστών το 2022 προέρχονταν από τη Σερβία

Εκδήλωση για την προώθηση του τουρισμού πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια, με διοργανωτές την Υπηρεσία Προώθησης και Υποστήριξης του Τουρισμού (APST) και τον Σερβικό Οργανισμό Τουρισμού. Ο διευθυντής του APST Ljupco Janevski αποκάλυψε ότι πέρυσι, το 12% όλων των τουριστών που επισκέφθηκαν τη Βόρεια Μακεδονία προέρχονταν από τη Σερβία. Οι Σέρβοι τουρίστες πραγματοποίησαν επίσης το 22% του συνόλου των διανυκτερεύσεων στις εγκαταστάσεις της χώρας. Το 2022 εισέρρευσαν στον κρατικό προϋπολογισμό περίπου 480 εκατ. ευρώ από τον τομέα του τουρισμού, δηλαδή 19% περισσότερα από το 2019, πριν από την πανδημία COVID-19. Οι περισσότεροι από τους Σέρβους πολίτες που επισκέφθηκαν τη χώρα τα τελευταία χρόνια έμεναν συνήθως στην Αχρίδα.

1.9 Τομέας Εμπορίου

-Εξωτερικό Εμπόριο, Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2023

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη Βόρεια Μακεδονία την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2023 ανήλθε σε 82,6 δισ. δηνάρια, σημειώνοντας αύξηση 10,1% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Η αξία των εισαγόμενων αγαθών την ίδια περίοδο ήταν 108,7 δισ. δηνάρια, ή 1,6% λιγότερο από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2023 ήταν 26 δισ. δηνάρια. Η κάλυψη των εισαγωγών από εξαγωγές την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2023 ήταν 76%. Το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόντα δείχνει ότι στις εξαγωγές τα σημαντικότερα προϊόντα είναι υποστηριζόμενοι καταλύτες με δραστική ουσία πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων, σεντ καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σεντ καλωδίωσης του είδους που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, η ηλεκτρική ενέργεια και πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από μη κραματοποιημένο χάλυβα, μη επιστρωμένα, επιμεταλλωμένα ή επικαλυμμένα. Στις εισαγωγές, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι πετρέλαιο και έλαια που λαμβάνονται από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστο), άλλα μέταλλα της ομάδας της πλατίνας και κράματά τους, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης, πλατίνα και κράματα πλατίνας, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης και κολλοειδή πολύτιμα μέταλλα, ενώσεις, ανόργανες ή οργανικές, πολύτιμων μετάλλων, έστω και καθορισμένων χημικών, αμαλγάματα πολύτιμων μετάλλων. Την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2023, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο του εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Βόρειας Μακεδονίας ήταν η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Ελλάδα, η Σερβία και η Βουλγαρία. [1 ευρώ=61,5 δηνάρια περίπου]

-Στοιχεία εισαγωγών-εξαγωγών στις TIDZ τον Μάρτιο 2023

Το πρώτο τρίμηνο του 2023, οι εξαγωγές από τις τεχνολογικές και βιομηχανικές ζώνες (TIDZ) έφτασαν τα 951,6 εκατ. ευρώ, που είναι το υψηλότερο επίπεδο μέχρι στιγμής την τελευταία πενταετία. Η ανάλυση της TIDZ δείχνει ότι πρόκειται για αύξηση σχεδόν 12% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο και πάνω από 22% σε σχέση με το 2021. Σε σχέση με το πρώτο τρίμηνο του 2020, η εξαγωγική δραστηριότητα των εταιρειών έχει αυξηθεί έως και 59%, σε σχέση με το 2019 κατά 37%, ενώ σε σχέση με το 2018 κατά 72%. Σε μηνιαίο επίπεδο, οι συνολικές εξαγωγές από τις ζώνες τον Μάρτιο έφτασαν τα 345 εκατ. ευρώ, 31% υψηλότερες σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2022. Αναφορικά με τις εισαγωγές, το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους έφτασαν τα 770 εκατ. ευρώ και είναι 3,5% υψηλότερες από το πρώτο τρίμηνο του περασμένου έτους και σχεδόν 5% υψηλότερες σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2021. Η αύξηση των εισαγωγών σε σχέση με το 2020 είναι περίπου 40%, ενώ σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2019, οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 21%, και σε σχέση με το 2018 κατά 57%. Στις ζώνες τον Μάρτιο, η μηνιαίες εισαγωγές ανήλθαν στα 279 εκατ. ευρώ, δηλαδή 17% περισσότερες σε σύγκριση με τον περασμένο Μάρτιο. Η ανάλυση δείχνει ότι τον τρίτο μήνα του έτους καταγράφηκε υψηλό επίπεδο καθαρών εξαγωγών 23,4%.

-Παράταση διάρκειας μέτρου για το περιθώριο βασικών προϊόντων διατροφής

Μετά από πρόταση του Υπουργείου Οικονομίας, παρατείνεται η διάρκεια του μέτρου για τον περιορισμό του περιθωρίου βασικών προϊόντων διατροφής έως τις 30 Ιουνίου 2023. Με την απόφαση αυτή, το υψηλότερο εμπορικό περιθώριο για το λευκό ψωμί - κομμένο σε κομμάτια ή ολόκληρο, τη λευκή ζάχαρη και το ηλιέλαιο, με εξαίρεση το ψυχρής έκθλιψης, ορίζεται έως και 5% στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο. Το υψηλότερο εμπορικό περιθώριο για αλεύρι σίτου τύπου 400 και 500, ζυμαρικά σκληρού σίτου, εγχώριο λευκό ρύζι, αγελαδινό γάλα διαρκείας με περιεκτικότητα σε λιπαρά 2,8%, 3,2% και 3,5%, αυγά κότας, τυρί κότατζ, αγελαδινό γάλα και ανάμεικτο λευκό τυρί, τυρί, ξινόγαλα, κρέμα γάλακτος και γιαούρτι καθορίζεται έως και 10% στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο. 48/2023 από 28 Απριλίου 2023, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/inf/files/Tenders%20No48_2023%20mk.pdf

-SSK και Prime Blue Institute για την εισαγωγή προτύπων βιωσιμότητας

Η Ένωση Εμπορικών Επιμελητηρίων της χώρας και το Ινστιτούτο «Prime Point Partners» υπέγραψαν Συμφωνία στρατηγικής συνεργασίας με στόχο την παροχή στήριξης στον πραγματικό τομέα για την υλοποίηση του Global Goals for Sustainable Development of the UN (Sustainable Development Goals - SDGs) και πρότυπα ESG που αναφέρονται σε περιβαλλοντικές, κοινωνικές και πτυχές διακυβέρνησης της εταιρικής διαχείρισης και ανάπτυξης. Η συμφωνία προβλέπει την υλοποίηση κοινών μέτρων και δραστηριοτήτων για την παρουσίαση των πλεονεκτημάτων για εταιρείες από την εισαγωγή πρακτικών καλής περιβαλλοντικής, κοινωνικής και εταιρικής διαχείρισης στις δραστηριότητές τους, καθώς και τις δυνατότητες για μεγαλύτερο προσανατολισμό τους σε βιώσιμες ιδέες ανάπτυξης και ανάπτυξης των επιχειρήσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η εν λόγω πρωτοβουλία έχει ως στόχο να ευαισθητοποιήσει τη σημασία των Παγκόσμιων Στόχων του ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, να ενισχύσει την κουλτούρα της βιωσιμότητας, να ενισχύσει τις ικανότητες των εταιρειών και να διευκολύνει την πρόσβαση σε πράσινες χρηματοδοτήσεις για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Θα περιλαμβάνει μια σειρά εκδηλώσεων και εκπαιδεύσεων που σχετίζονται με ως άνω θέματα, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης κινδύνου, της νομικής ρύθμισης, της διαφάνειας, της κλιματικής αλλαγής, των θεμάτων φύλου.

-Η ADA – ο πρώτος ψηφιακός βοηθός του δημόσιου τομέα – ξεκίνησε επίσημα

Ο πρώτος ψηφιακός βοηθός ADA του δημόσιου τομέα που βασίζεται σε τεχνητή νοημοσύνη ξεκίνησε επίσημα να λειτουργεί. Οι εταιρείες θα μπορούν να λάβουν πλήρη ενημέρωση για τις επενδυτικές συνθήκες στη χώρα και την κρατική βοήθεια που προσφέρεται, καθιστώντας τη Βόρεια Μακεδονία μέρος των παγκόσμιων τάσεων στον ψηφιακό κόσμο. Η εφαρμογή του ψηφιακού βοηθού αναμένεται να επιταχύνει τη διαδικασία παροχής υπηρεσιών στους πολίτες και τους εκπροσώπους των εταιρειών, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην αύξηση της θεσμικής διαφάνειας, τη μείωση της διαφθοράς και την εξάλειψη του ανθρωπίνου παράγοντα από τις διαδικασίες. Ο ADA είναι διαθέσιμος 24/7 στο ada.gov.mk, και μπορεί να εξυπηρετεί απεριόριστο αριθμό χρηστών ταυτόχρονα.

-Νέο εμπορικό κέντρο με κατοικίες στο Kavadarci

Ο Δήμαρχος Kavadarci Mitko Jancev ανακοίνωσε νέα επένδυση στο Kavadarci, που αφορά σε εμπορικό κέντρο και τρεις πολυκατοικίες. Την επένδυση θα πραγματοποιήσει πολίτης της ΔΒΜ που ζει στις ΗΠΑ, ο οποίος θα επενδύσει 30 εκατ. ευρώ στο έργο αυτό. «Αυτό το συγκρότημα σε επιφάνεια 65.000 τ.μ. θα περιλαμβάνει κορυφαία τεχνολογία για κεντρική θέρμανση και κλιματισμό, που θα εξοικονομήσει ενεργειακά έξοδα ακόμη και έως και 70%. Οι διαδικασίες τεκμηρίωσης στον Δήμο Kavadarci έχουν ήδη ξεκινήσει για αυτό το έργο», ενημερώνει ο Jancev, προσθέτοντας ότι ολόκληρο το συγκρότημα αναμένεται να κατασκευαστεί πλήρως και να ανοίξει μέχρι το τέλος του 2025.

-Το FITD υποβάλει αίτηση διαπίστευσης στο Πράσινο Ταμείο

Το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (FITD) ανακοίνωσε ότι υπέβαλε αίτηση διαπίστευσης στο Πράσινο Ταμείο για το Κλίμα (GCF). Με αυτό, το FITD θα γίνει ο πρώτος διαπιστευμένος εθνικός φορέας στη χώρα, που θα επιτρέψει μεγαλύτερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση από το GCF που προορίζεται για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων του προγράμματος για το κλίμα και την ενθάρρυνση καινοτόμων, πράσινων επενδύσεων.

-Υπεγράφη η συμφωνία για την κατασκευή μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στα Σκόπια

Η εταιρεία "VTE Wassertechnik", με έδρα την πόλη Έσσεν στη Γερμανία, έχει επιλεγεί ως ανάδοχος για την κατασκευή μονάδα επεξεργασίας λυμάτων στα Σκόπια, με συνεργάτη την εγχώρια «ZhiKol». Αναφέρεται ότι η εταιρεία «VTE Wassertechnik» κέρδισε τον διαγωνισμό, έναντι της τουρκικής εταιρείας «Kuzu Group», καθώς κατέθεσε πληρέστερη προσφορά. Αναφέρεται δε ότι, η τουρκική εταιρεία προσέφερε τραπεζική εγγύηση όχι από τράπεζα, αλλά από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με έδρα το Μονακό. Το έργο για τη μονάδα επεξεργασίας είναι ύψους 200 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 136 εκατ. ευρώ είναι δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, και 70 εκατ. ευρώ είναι μη επιστρεπτέα επιχορήγηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

-Νέα επένδυση Greenfield στη ΔΒΜ από την ταϊβανέζικη Yageo

Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Ζωνών Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης, Jovan Despotovski, υπέγραψε στις 18.4.2023 συμφωνία με την Yageo για την κατασκευή και λειτουργία δύο εργοστασίων, στα Σκόπια και στο Σιπ. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη επένδυση Greenfield από την ανεξαρτησία της χώρας, με την προοπτική δημιουργίας 4.000 νέων θέσεων εργασίας. Η Yageo

ιδρύθηκε το 1977 και θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους προμηθευτές στους κλάδους της αυτοκινητοβιομηχανίας, της πράσινης ενέργειας και των ηλεκτρονικών συστημάτων σε παγκόσμια κλίμακα, συμπεριλαμβανομένων εγκαταστάσεων παραγωγής και πωλήσεων στην Ασία, την Ευρώπη και την Αμερική, και με πελάτες όπως η Tesla και η Apple. Η Yageo κατατάσσεται αυτή τη στιγμή πρώτη παγκοσμίως σε αντιστάσεις τσιπ και πυκνωτές τανταλίου και τρίτη σε MLCC και πηνία, με ισχυρή παγκόσμια παρουσία: διαθέτει 29 γραφεία πωλήσεων, 49 εργοστάσια παραγωγής, 20 κέντρα E&A σε 24 χώρες και 40.000 εργαζομένων παγκοσμίως. Έχει ετήσιο τζίρο άνω των 4 δισ. δολαρίων. Η Yageo έχει εξαγοράσει στη Βόρεια Μακεδονία την Kemet.

-Νέες επενδύσεις από την Brainchild στη Βόρεια Μακεδονία

Την πραγματοποίηση νέας επένδυσης από την εταιρεία Brainchild αξίας περίπου 13,5 εκατ. ευρώ ανακοίνωσε ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης αρμόδιος για Οικονομικές Υποθέσεις, Fatmir Bytyqi. Η Brainchild λειτουργεί ήδη στη χώρα με ένα εργοστάσιο που βρίσκεται στο Μοναστήρι, που παράγει εξοπλισμό για σερφ και αλεξίπτωτο πλαγιάς. Η Brainchild σκοπεύει να ιδρύσει δύο νέα εργοστάσια, ένα για την παραγωγή και ένα για την έρευνα, τα οποία στην αρχή θα παρέχουν 275 νέες θέσεις εργασίας και σε διάστημα 10 ετών ο αριθμός αυτός θα φτάσει τις 530. Οι δύο νέες εγκαταστάσεις θα βρίσκονται στο τη βιομηχανική ζώνη Zabeni στη Bitola, είπε ο Bytyqi, προσθέτοντας ότι μέχρι στιγμής περίπου 600 εταιρείες έχουν λάβει κρατική στήριξη για τις επενδύσεις τους, και από αυτές το 98% είναι εγχώριες εταιρείες.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Ανάλυση Χρηματιστηρίου ΔΒΜ για την κεφαλαιοποίηση μετοχών

Το χρηματιστήριο δημοσίευσε το τελευταίο του δελτίο για τον Μάρτιο, αναφορικά με τις μετοχές των εταιρειών που είναι εισηγμένες στην κεφαλαιαγορά. Σύμφωνα με τη λίστα, η μεγαλύτερη τράπεζα της χώρας, η οποία διαθέτει και τα περισσότερα περιουσιακά στοιχεία είναι η Komercijalna banka, με την υψηλότερη κεφαλαιοποίηση αγοράς τον Μάρτιο. Ακολουθεί ο φαρμακευτικός κολοσσός Alkaloid, ο οποίος τον Μάρτιο είχε κεφαλαιοποίηση 417 εκατ. ευρώ. Τρίτη είναι η Storanska banka Skorje, οι μετοχές της οποίας, αν πωλούνταν ταυτόχρονα, θα έφθαναν το ποσό των 373,6 εκατ. ευρώ. Ακολουθούν η NLB Bank, με κεφαλαιοποίηση 369,2 εκατ. ευρώ. Από τις πιο διαπραγματεύσιμες μετοχές είναι της «Μακρέτροι», με κεφαλαιοποίηση 121,7 εκατ. ευρώ, ενώ η «Granit» εμφανίζεται με χρηματιστηριακή αξία 60 εκατ. ευρώ.

-Συναλλαγματικά αποθέματα, Μάρτιος 2023

Τα συναλλαγματικά αποθέματα διαμορφώθηκαν στα 4.159,2 εκατ. ευρώ στο τέλος Μαρτίου 2023, σημειώνοντας αύξηση κατά 258,7 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ανακοίνωσε η Κεντρική Τράπεζα της ΔΒΜ. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών αποθεμάτων είναι επενδυμένο σε τίτλους (63,4%) και ακολουθούν τα νομίσματα και οι καταθέσεις (26,9%) και ο νομισματικός χρυσός (9,7%).

-Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας χώρας από Fitch

Ο Fitch αναθεώρησε την προοπτική της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας σε σταθερή, επιβεβαιώνοντας τις πολιτικές που εφαρμόζονται, ενημερώνει η Κυβέρνηση. Η αντίσταση της εγχώριας οικονομίας στις επιπτώσεις της παγκόσμιας πανδημίας και της σύγκρουσης στην Ουκρανία, καθώς και η μακροοικονομική σταθερότητα που διατηρείται από μια αξιόπιστη και συνεκτική οικονομική πολιτική που συνάδει με τη μακροχρόνια σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία, επέτρεψαν στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας να λάβει πιστοληπτική αξιολόγηση «BB+» με βελτιωμένη προοπτική σε σταθερή κατάσταση. Τονίζουν ότι η αναθεώρηση της προοπτικής της πιστοληπτικής ικανότητας για την Κυβέρνηση είναι ιδιαίτερα σημαντική γιατί αποτελεί επιβεβαίωση της εφαρμογής καλών πολιτικών στις συνθήκες της παγκόσμιας κρίσης τιμών και ενέργειας. Η έκθεση του Fitch τονίζει τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 4,5% του ΑΕΠ το 2022 από 5,4% το 2021 ως βασικό παράγοντα για τις σταθερές προοπτικές. Οι προσδοκίες του Οργανισμού είναι ότι το έλλειμμα θα μειωθεί περαιτέρω, φτάνοντας το 3,2% του ΑΕΠ το 2024 ως αποτέλεσμα της μείωσης των μέτρων για την ενεργειακή κρίση, των φορολογικών προσαρμογών, καθώς και της αναζωογόνησης της οικονομίας. Επιπλέον, προσθέτουν, ο Οργανισμός αναμένει ότι η χαλάρωση των τιμών των τροφίμων και της ενέργειας θα μειώσει τον πληθωρισμό στο 4,1% το 2024. Σύμφωνα με τον Fitch, θετική συμβολή στην ενίσχυση της δημοσιονομικής εξυγίανσης, η οποία θα συμβάλει στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και στη σταθεροποίηση του χρέους, θα έχει η στήριξη του ΔΝΤ μέσω του Μηχανισμού Ρευστότητας και Σύνεσης. Περαιτέρω, ο Οργανισμός σημειώνει ότι

η διαδικασία ένταξης της χώρας στην ΕΕ θα ενισχύσει την πολιτική και θα στηρίξει τις εξαγωγές και την εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων.

-Αναζήτηση νέου δανείου από την WB μέσω του μέσου DPL

Ο Υπουργός Οικονομικών Fatmir Besimi, κατά τις εαρινές συναντήσεις με την Παγκόσμια Τράπεζα (ΠΤ) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), δήλωσε ότι η Κυβέρνηση διεξάγει διαπραγματεύσεις με την Παγκόσμια Τράπεζα για την απόκτηση οικονομικής στήριξης μέσω του μηχανισμού δανεισμού αναπτυξιακής πολιτικής (DPL). Σύμφωνα με τον ίδιο, έτσι θα υπάρξει εισροή φρέσκων κεφαλαίων στην εθνική οικονομία, με μάλλον χαμηλά επιτόκια. Η Βόρεια Μακεδονία έχει ήδη λάβει δάνειο 100 εκατ. ευρώ από την Παγκόσμια Τράπεζα μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από διαφορετικό μέσο. «Εφαρμόζουμε ένα φιλόδοξο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα μέσω του οποίου θέλουμε να επαναφέρουμε τους μακροπρόθεσμους ρυθμούς ανάπτυξης της οικονομίας στη χώρα μας. Εστιάζουμε στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, στην οικοδόμηση αντίστασης σε κραδασμούς, στην ψηφιοποίηση, στην πράσινη μετάβαση, στην εισαγωγή καινοτόμων λύσεων κ.λπ. Δίνουμε προτεραιότητα σε πράγματα που μας βοηθούν να πλησιάσουμε στην ένταξη στην ΕΕ, αλλά πάνω από όλα, να επιστρέψουμε στους ρυθμούς ανάπτυξης πριν την πανδημία του COVID-19», δήλωσε ο Besimi.

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την επιχειρηματικότητα στο Prilep

24 νέοι πτυχιούχοι καλούνται να υποβάλουν αίτηση για τη συμμετοχή τους σε πρόγραμμα απόκτησης δεξιοτήτων και γνώσεων για την επιχειρηματικότητα. Πρόκειται για την πρώτη φάση του έργου ENTEG (Entrepreneurship for Tertiary Education Graduates - Επιχειρηματικότητα για πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης), το οποίο αποτελεί μέρος του προγράμματος Intereg IPA για τη διασυνοριακή συνεργασία με την Ελληνική Δημοκρατία, που ξεκίνησε στις 31 Μαρτίου στο Prilep. Εταίροι στο πρόγραμμα είναι το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, η ιταλική ΜΚΟ "COSVA" με παράρτημα στο Prilep και το Πολιτιστικό Κέντρο Νεολαίας της Bitola.

-Η EBRD ενέκρινε δάνειο 1,5 εκατ. ευρώ στην Sparkasse Bank

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) και η Τράπεζα Sparkasse στη Βόρεια Μακεδονία συνεχίζουν την κοινή προώθηση της ενεργειακής απόδοσης στη Βόρεια Μακεδονία με επιπλέον κονδύλια που διατίθενται για νοικοκυριά. Η ΕΤΑΑ ενέκρινε δάνειο ύψους 1,5 εκατ. ευρώ για τη Sparkasse Bank, η οποία παρέχει κεφάλαια για επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση. Το εν λόγω δάνειο εγκρίθηκε μέσω της τρίτης φάσης του Προγράμματος GEFF για τα Δυτικά Βαλκάνια (Χρηματοδοτικός Μηχανισμός για την Πράσινη Οικονομία), το οποίο έχει βοηθήσει μέχρι στιγμής πάνω από 14.000 νοικοκυριά στην περιοχή, με δάνεια ύψους 75 εκατ. ευρώ, σε μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

-Η Βόρεια Μακεδονία στο Πρόγραμμα Ενιαίας Αγοράς της Ε.Ε.

Ο Υπουργός Οικονομίας Kreshnik Bekteshi και η Γενική Διευθύντρια της Διεύθυνσης Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Kerstin Jorna, υπέγραψαν τη συμφωνία μεταξύ ΕΕ και της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας σχετικά με τη συμμετοχή της χώρας στο Πρόγραμμα Ενιαίας Αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά προσφέρει ένα ολοκληρωμένο σύνολο υπηρεσιών για την ενίσχυση και υποστήριξη της διοίκησης και λειτουργίας της ενιαίας αγοράς, ενώ αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης και της ανάπτυξης. Το εν λόγω πρόγραμμα είναι προσαρμοσμένο ως βασικό εργαλείο για την αντιμετώπιση τρεχόντων, απρόβλεπτων ζητημάτων όπως η πανδημία του COVID-19 και άλλες κρίσεις για τη βιώσιμη ανάκαμψη της Ευρώπης. Επίσης, περιλαμβάνει στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την αύξηση της αποτελεσματικότητας της εσωτερικής αγοράς, μεταξύ άλλων, υπό το πρίσμα του ψηφιακού μετασχηματισμού, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας καθώς και της βιωσιμότητας των ΜΜΕ και την επίτευξη προστιθέμενης αξίας στην επίπεδο της Ένωσης, την προώθηση των συμφερόντων των καταναλωτών και τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας των προϊόντων και προστασίας των καταναλωτών.

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Στήριξη ΗΠΑ για τη διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών της ΔΒΜ

ΔΒΜ και ΗΠΑ υπέγραψαν συμφωνία, σύμφωνα με την οποία εμπειρογνώμονες από το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ θα παρέχουν υποστήριξη στις διαδικασίες διαχείρισης του Υπουργείου Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας. Οι εμπειρογνώμονες θα παράσχουν στήριξη σε τομείς όπως η διαμόρφωση και υλοποίηση προϋπολογισμών, οι προβλέψεις ταμειακών ροών κ.λπ.

-Αντιπροσωπεία της Νότιας Κορέας στη ΔΒΜ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης αρμόδιος για Οικονομικές Υποθέσεις, Fatmir Bytyqi, φιλοξένησε αντιπροσωπεία από τη Νότια Κορέα, της οποίας ηγήθηκε ο Yang Sung Min, Ανώτερος Σύμβουλος Στρατηγικής του Προέδρου της Νότιας Κορέας. Σκοπός της επίσκεψης ήταν η σύσφιξη των διμερών σχέσεων, καθώς και η ανάπτυξη της οικονομικής συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών. Στη συνάντηση συμφώνησαν ότι οι διμερείς σχέσεις μεταξύ Νότιας Κορέας και Βόρειας Μακεδονίας, αν και νέες, είναι σταθερές γιατί και οι δύο χώρες μοιράζονται τις αξίες της ειρήνης, της ελευθερίας και της ευημερίας ως δύο δημοκρατικές χώρες. «Στη Βόρεια Μακεδονία, ως χώρα μέλος του ΝΑΤΟ, βλέπουμε μεγάλες δυνατότητες για την ανάπτυξη της οικονομικής μας συνεργασίας», δήλωσε η Park Dogmin, Αντιπρόεδρος του Εμπορικού Επιμελητηρίου της Νότιας Κορέας, που αριθμοί πάνω από 20.000 μέλη.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Δημοτικά απόβλητα, 2022

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η συνολική ποσότητα των αστικών απορριμμάτων που συλλέχθηκαν στη Βόρεια Μακεδονία το 2022 ήταν 605.638 τόνοι. Σε σύγκριση με το 2021, η συνολική ποσότητα των συλλεγόμενων αστικών απορριμμάτων μειώθηκε κατά 4,2%. Η μεγαλύτερη ποσότητα συλλεγόμενων αστικών απορριμμάτων καταγράφηκε στην Περιφέρεια των Σκοπίων – 172.288 τόνοι ή 28,4% της συνολικής συλλεγόμενης ποσότητας στη Βόρεια Μακεδονία. Από τη συνολική ποσότητα των συλλεγόμενων αστικών απορριμμάτων, οι 506.257 τόνοι ή το 84% συλλέχθηκαν από νοικοκυριά και το υπόλοιπο 16% από νομικά και φυσικά πρόσωπα (εμπορικά απόβλητα). Ανά τύπο απορριμμάτων, η υψηλότερη ποσότητα συλλεγόμενων απορριμμάτων είναι μεικτά αστικά απόβλητα, 494.693 τόνοι ή 81,7%, και η χαμηλότερη ποσότητα είναι απόβλητα καουτσούκ, 1.487 τόνοι ή 0,2% της συνολικής ποσότητας συλλεγόμενων απορριμμάτων. Η συνολική ποσότητα των παραγόμενων αστικών απορριμμάτων στη Βόρεια Μακεδονία το 2022 ήταν 856.766 τόνοι. Η ετήσια ποσότητα παραγόμενων αστικών απορριμμάτων ανά άτομο το 2022 ήταν 467 κιλά ανά άτομο, δηλαδή 3,3 % περισσότερο από το 2021.

-Ψηφιοποίηση των υπηρεσιών υγείας

Το Υπουργείο Υγείας και το Γραφείο της UNICEF στα Σκόπια παρουσίασαν την διαδικτυακή πλατφόρμα E-Health που ενσωματώνει τις υπηρεσίες υγείας σε ένα μέρος. Η πλατφόρμα θα παρέχει δημόσιες πληροφορίες σχετικά με την υγεία, την περιγραφή και τα τρέχοντα προγράμματα για τους πολίτες, μητρώα και αναλυτικές εκθέσεις για την υγεία. Η εν λόγω πλατφόρμα, που αναπτύχθηκε από την πλατφόρμα ηλεκτρονικών ραντεβού "Moj Termin", με την υποστήριξη της USAID και της UNICEF, διαθέτει επίσης ξεχωριστή ενότητα αφιερωμένη σε πληροφορίες για τα παιδικά εμβόλια.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-Διοργάνωση Εργαστηρίων "The Athenian Vase-Painting in the early 5th century B.C."

Η Πρεσβεία της Ελλάδος στα Σκόπια/ Γραφείο ΟΕΥ διοργανώνουν σε συνεργασία με τον αγγειοπλάστη-αγγειογράφο Αθανάσιο Κατσαρά, και με την υποστήριξη της εταιρείας EDS (ΔΕΗ), τέσσερα εργαστήρια αγγειογραφίας σε δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα της πόλης των Σκοπίων (11-12.5.2023). Σκοπός του εργαστηρίου είναι η "μύηση" των μαθητών στις τεχνικές και τα μοτίβα της Αθηναϊκής αγγειογραφίας στις αρχές του 5ου αιώνα π.Χ.

-Ανοιχτό εργαστήριο κοροπλαστικής από την Πρεσβεία της Ελλάδας στα Σκόπια (13.5.2023)

Η Πρεσβεία της Ελλάδος στα Σκόπια/ Γραφείο ΟΕΥ διοργανώνουν σε συνεργασία με τον αγγειοπλάστη-αγγειογράφο Αθανάσιο Κατσαρά, και με την υποστήριξη της εταιρείας EDS (ΔΕΗ), ανοιχτό εργαστήριο κοροπλαστικής, "The Coroplastic Art: Toys and Figurines in ancient Greece"

(αφορά στην τέχνη του πηλού) στο Πάρκο Gazi Baba των Σκοπίων, στις 13 Μαΐου, από τις 12:00 έως τις 14:00. Το εργαστήριο πραγματοποιείται στο πλαίσιο της εκδήλωσης της αντιπροσωπείας ΕΕ στα Σκόπια (<https://www.euhouse.mk/>) για τον εορτασμό της «Ημέρας της Ευρώπης» (Gazi Baba Park, 12:00-17:00).